

hvertill man anser sig berättigad. *Vara allt för g.* (Fig.) *G. öron*, som icke tåla något anstötligt eller sådant, som utvisar missaktning. — *Syn.* Se *Nogräknad*. — 3) (både om person och sak) Som noga aktar sig att säga eller göra något, hvilket på minsta sätt kan sära en annans känsla. *Hon är mycket g. Visa någon ett g. bemötande.* *G. ord, uttryck.* — *Syn.* Finkänslig, Laggrann, Delikat. — 4) (om sak) Som fordrar ganska mycken varsamhet. *En g. sak. G. ämne.* — *Syn.* Kinkig. — *Adv.* På ett grannlaga sätt (se *Grannlaga*, a. 1 o. 3). *Gå g. till väga.* — *Syn.* Noga, Samvetsgrant, Varsamt; Finkänsligt.

GRANNLAGENHET, f. 5. 1) Mycken noggrannhet, stor varsamhet, samvetsgrannhet, stränghet i eget handlingssätt. *Utarbeta något med mycken g. G. i omdöme, i smak.* — 2) Egenskap att vara mycket nogräknad i fråga om andras iakttagande af den aktning, hvartill man anser sig berättigad. — *Syn.* Granttyckthet. — 3) Noggrant undvikande af allt, som kan sära andras känsla. *Visa mycken g. i sitt uppförande mot andra.* — *Syn.* Se *Finkänslighet*. — 4) Egenskap hos en sak, att fordra ganska mycken varsamhet. *G-en af en sak, ett ämne.*

GRANNLÅT, m. 5. 1) Prydnad i klädsel. *Vara mycket fallen för g-er.* — Brukas äfven kollektivt i sing., t. ex.: *Vara svag för g.* — *Syn.* Smycke, Prydnad, Bjefs, Fladder, Flärd. — 2) (fig.) a) (i plur.) Artigheter, smicker. *Säga ett fruntimmer g-er.* — b) (mest i plur.) Grant, klingande ord. *G-er i stil. Ett tal, öfverlastadt af g-er.* — 3) (skämtv.) Se *Grannlåtssjukdom*.

GRANNLÅTSDOCKA, f. 1. (fam.) Fruntimmer, som gerna går grant klädt.

GRANNLÅTSHERRE, m. 2. pl. — *herrar*. (fam.) Mansperson af herreklassen, som gerna går grant klädt.

GRANNLÅTSKLÄDER, m. 5. pl. Fina, granna kläder, som man nyttjar endast vid högtidligare tillfällen.

GRANNLÅTSSJUKDOM, m. 2. (fam. skämtv.) Venerisk sjukdom.

GRANNLÅTSVISIT, --- i't, m. 5. (fam.) Visit, som göres, för att uppfylla etikettens fordringar.

GRANNLÅTSVÄDER, n. sing. (fam.) Utmärkt vackert väder.

GRANNOVINNA, f. 1. Se *Grannhustru*.

GRANNRÄKNAD, a. 2. (fam.) Se *Nogräknad*.

GRANNSIKTA, v. a. 1. Se *Finsikta*.

GRANNSKAP, n. 5. 1) (kollektivt) Nära kringliggande trakt. *Han bor här i g-et. I vårt g. är lugnt.* — *Syn.* Närhet. — 2) (kollektivt) Grannar. *Han lever i god sämja med hela g-et.* — 3) Se *Närhet*.

GRANNSYNT, a. 1. (föga brukl.) Se *Skarp-synt*. — *Grannsynthet*, f. 3.

GRANNSÄMJA, f. sing. Den sämja och det goda förstånd, som bör vara rådande mellan grannar. *Hålla g.*, bete sig som en god granne.

GRANNT, se *Grant*.

GRANNTYCKT, a. 1. 1) Som blir ledsen eller ond vid minsta tecken till brist på uppmärksamhet eller aktning. *Han blir lätt g. Blifva g. öfver något.* — 2) Af naturen fallen därför. *Han är mycket g.* — *Syn.* Se *Nogräknad*.

GRANNTYCKTHET, f. 3. Egenskapen att vara granttyckt.

GRANNRIS, n. 5. kollektivt. 1) Afbrutna qvistar af granträdet. *Lägga g. utanför en för-*

stugubro. Bekläda en triumfport med g. — 2) Finhackadt sådant ris. *Strö g. på golfvet.*

GRANRISA, v. a. 1. Belägga eller beströ med granris (i begge bem.). *Ett g-dt golf.*

GRANSKA, v. a. 1. (af *Grann*) Noga undersöka beskaffenheten, halten, värdet, dugligheten af något. *G. ett arbete, andras handlingar, en utgifven bok.* — *Syn.* Syna, Kritisera, Recensera, Censurera, Genomgå, Genomse, Nagelfara.

GRANSKANDE, n. 4. Handlingen, då man granskar; händelsen, omständigheten, att något granskas.

GRANSKARE, m. 5. En, som granskar (isynnerhet utgifna skrifter). — *Syn.* Recensent.

GRANSKNING, f. 2. 1) Noggrann undersökning af beskaffenheten, halten, värdet, dugligheten hos en sak. Brukas isynnerhet i fråga om utgifna skrifter. — *Syn.* Synande, Syning, Granskande, Genomgående, Genomseende, Nagelfarande, Kritisering, Recensering. — 2) Skrift, artikel, hvori en bok o. s. v. bedömes. — *Syn.* Kritik, Recension.

GRANSÅNGARE, m. 5. Fågel af Sparfågeln, 4½ tum lång, ofvan gråbrun, nedra kroppsdelen vita med inblandadt gult. *Sylvia abietina.*

GRANT, grant, adv. 1) (föråldr.) Utmärkt väl. Brukas om sinna och förståndet. *G. se, höra, känna, inse, förstå.* — *Syn.* Granneligen. — 2) På ett grant, ganska prydligt sätt. *G. klädd.* [Grant.]

GRANULERA, v. a. 1. (af lat. *Granum*, korn; metallurg.) Groft pulverisera lättsmälta metaller. — *Granulerande*, n. 4. o. *Granulering*, f. 2.

GRANULERDOSA, --ërdösa, f. 1. (metallurg.) Dosa, som begagnas till granulering.

GRANÖRT, f. 3. Ört af släktet Staf, med purpurroda blommor, på sidlånna skogsängar. *Pedicularis sylvatica.*

GRAPHISK, a. 2. (från grek.) 1) Med figurer beskrifvande. — 2) Som angår skrifkonsten.

GRAPHIT, grafit, m. 3. Se *Blyerts*. — Skrifves äfv. *Grafit*.

GRASSERA, v. n. 1. (lat. *Grassari*) 1) Härjande ströfva omkring. — 2) (fig. om sjukdomar m. m.) Gå i svang, rasa, härja. — *Grasserrande*, n. 4. o. *Grassering*, f. 2.

GRATIAL, gratschal, n. 3. (af lat. *Gratia*, tack) 1) Pension, som af kronan utdelas åt uttjenade krigare. — 2) Pension, som någon af enskilt person får årligen uppbära.

GRATIALIST, gratschali'sst, m. 3. Den, som får uppbära gratial.

GRATIFIKATION, ----tschón, f. 3. Skänk af ynnest, nådegåfva. [— ca —.]

GRATIS, gråtiss, adv. (lat.) Kostnadsfritt, för intet.

GRATIST, -i'sst, eller **GRATUIST**, --i'sst, m. 5. 1) En, som erhåller kostnadsfri undervisning i en skola. — 2) (i allmänhet) En, som erhåller någonting för intet.

GRATIÖS, se *Graciös*.

GRATULATION, ---tschón, f. 3. 1) Lyckönskan. — 2) Lyckönskningskrift, -vers.

GRATULERA, v. a. 1. (lat. *Gratulari*) Lyckönska, prisa lycklig. — *Gratulerande*, n. 4. o. *Gratulering*, f. 2.

GRAUWACKE. (tyskt ord) Stenart af grå färg, hvars särskilda delar (quartz, lerskiffer, kiselkiffer, glimmer och understundom korn af fältspat) äro förbundna genom en massa af lerskiffer. Skrifves äfv. *Grävacka*.